

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії ”

САЛЬЧЕНКО
ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність*

Біобібліографічний покажчик

Укладач Ірина Свістельник

Series

„Sporting science in persons, documents, bibliography”

IGOR SAL’CKENKO

*Vital way and scientifically pedagogical activity
Biobibliographic essay*

Compiler Iryna Svistel'nyk

УДК 796.071:016:929

ББК 75+91.9

С 16

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”
Започаткована 2010 року

Сальченко Ігор Миколайович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 12 с. (Серія „Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”).

До біобібліографічного покажчика увійшли відомості про життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність та друковані видання завідувача кафедри спортивної медицини та лікарського контролю у 1975–1980 рр. – Ігоря Миколайовича Сальченка.

САЛЬЧЕНКО ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ

(27 травня 1930 - 20 квітня 1988)

Народився 27 травня 1930 року в Харкові. З відзнакою закінчив Державний інститут фізичної культури ім. П. Ф. Лесгафта у Ленінграді, нині Санкт-Петербург (1953), аспірантуру цього навчального закладу (1956).

Кандидат біологічних наук (1960), доцент (1966).

Від 1956 до 1960 року працював на кафедрі фізіології ДІФК ім. П. Ф. Лесгафта на посаді завідувача лабораторії. Розробив та сконструював пристрої для досліджень фізіології спорту. Розроблені прилади були продемонстровані на всесоюзній виставці радіоконструкторів у Москві та всесоюзній конференції із застосування радіоелектроніки в біології та медицині.

З 1960 року працював на посаді завідувача електрофізіологічної лабораторії у 1-му Ленінградському державному медичному інституті.

1962 року прийнятий на посаду доцента кафедри фізіології та біохімії Львівського державного інституту фізичної культури. Наукові дослідження спрямував на вивчення рухових навичок спортсменів: розробив прилад для одночасної реєстрації біоструменів м'язів і стробоскопів рухів. Створив електрофізіологічну лабораторію, яка була оснащена електроміографічною апаратурою власної конструкції.

З 1973 до 1975 року працював у Монголії.

Від 1975 до 1980 року обіймав посаду завідувача кафедри спортивної медицини та лікарського контролю.

1981 року звільнений з посади і переведений на посаду доцента кафедри лікувальної фізичної культури та лікарського контролю.

20 квітня 1988 року раптово помер.

Наукові праці І. М. Сальченка:

1953:

1. Сальченко И. Н. Изменение возбудимости зрительного анализатора у учащихся средней школы (13–14 лет) в процессе урока физического воспитания / И. Н. Сальченко // Тез. докл. II науч. конф. студ. ин-тов физ. культуры. – Львов, 1953. – С. 30–31.

1955:

2. Сальченко И. Н. Новые данные к вопросу о спортивной форме / И. Н. Сальченко, А. Н. Крестовников // Тез. докл. науч. конф. по вопросам физиологии спорта. – Ленинград : ГДОЛИФК, 1955.

1956:

3. Сальченко И. Н. Итоги изучения функционального состояния спортсменов во время тренировочных сборов 1956 г. / И. Н. Сальченко // Тез. докл. науч. конф., посвящ. итогам науч.-исслед. работы за 1956 год и 60-летие ин-та. – Ленинград : ГДОЛИФК, 1956. – С. 62– 63.
4. Сальченко И. Н. Физиологический механизм спортивной формы / И. Н. Сальченко // Тез. докл. итоговой науч. конф. ГДОЛИФК им. П. Ф. Лесгафта за 1954 год. – Ленинград, 1956. – С. 8– 10.
5. Сальченко И. Н. Электромиографические исследования движений фехтовальщиков / И. Н. Сальченко // Тез. докл. пленума по вопросам физиологии спорта. – Москва, 1956.

1958:

6. Сальченко И. Н. Физиологические исследования движений фехтовальщиков в условиях, приближенных к спортивной деятельности / И. Н. Сальченко // Ученые записки ин-та физ. культуры им. П. Ф. Лесгафта. – Ленинград, 1958. – Вып. 6.
7. Итоги изучения функционального состояния спортсменов в процессе тренировки / И. Н. Сальченко, В. В. Васильева, Е. К. Жуков, А. Б. Гандельсман // Проблемы физиологии спорта : сб. тр. ин-тов физ. культуры. – Москва, 1958. – Вып. 1. – С. 245–267.

1959:

8. Сальченко И. Н. Исследование газообмена, оксигенации крови частоты сердечных сокращений при интенсивной работе в лабораторных условиях / И. Н. Сальченко // Тез. докл. кафедр физиологии, спорт. медицины, гигиены. – Ленинград : ГДОЛИФК, 1959. – С. 15– 17.

9. Сальченко И. Н. Электромиографические исследования движений фехтовальщиков : автореф. дис. ... канд. биол. наук / Сальченко Игорь Николаевич ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Ленинград, 1959. – 18 с.

1960:

10. Сальченко И. Н. Исследование газообмена, оксигенации крови частоты сердечных сокращений при интенсивной работе в лабораторных условиях / И. Н. Сальченко // Физиологический журнал СССР. – 1960. – Т. 46. – С. 842– 850.
11. Сальченко И. Н. О соотношении электрической активности мышц и перемещений звеньев тела фехтовальщика при выполнении укола с выпадом / И. Н. Сальченко // Проблемы физиологии спорта : сб. тр. ин-тов физ. культуры. – Москва, 1960. – Вып. 2. – С. 28– 34.
12. Сальченко И. Н. О соотношении электрической активности мышц и перемещений звеньев тела фехтовальщика при выполнении укола с выпадом / И. Н. Сальченко // Тез. докл. науч. конф. по вопросам физиологии спорта. – Тбилиси, 1960. – С. 182– 183.
13. Сальченко И. Н. Прибор для автоматической подачи сигналов по программе / И. Н. Сальченко // Физиологический журнал СССР. – 1960. – Т. 46. – С. 880– 883.

1961:

14. Сальченко И. Н. Применение импульсной стробоскопической фотографии для исследования физических упражнений / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1961. – № 9. – С. 699.
15. Сальченко И. Н. Прибор для определения скрытых периодов двигательных реакций / И. Н. Сальченко, И. М. Козлов // Теория и практика физической культуры. – 1961. – № 1. – С. 67.

1962:

16. Сальченко И. Н. Перспективы электромиографических и стробоскопических исследований в спорте / И. Н. Сальченко // Тез.

докл. XVII конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ЛГИФК за 1962 год. – Львов, 1962. – С. 33– 34.

1963:

17. Сальченко И. Н. Исследование некоторых сторон утомления у спортсменов легкоатлетов / И. Н. Сальченко // Тез. докл. XVIII конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1963 год. – Львов, 1963. – С. 48– 49.

18. Сальченко И. Н. Усилитель биоэлектрических потенциалов мышц / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1963. – № 11. – С. 28.

1964:

19. Сальченко И. Н. О взаимоотношении динамической и статической деятельности / И. Н. Сальченко // Тез. докл. XIX конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1964 год. – Львов, 1964. – С. 52– 53.

20. Сальченко И. Н. Исследования быстроты реагирования и статических усилий у борцов / И. Н. Сальченко // Тез. докл. XIX конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1964 год. – Львов, 1964. – С. 53– 54.

1965:

21. Сальченко И. Н. Анализ способностей фехтовальщиков не реагировать на отрицательные сигналы и задерживать ошибочные движения / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1965. – № 3. – С. 28.

1966:

22. Сальченко І. М. Електрична активність скелетних м'язів у спортсменів при статичних умовах / І. М. Сальченко // Тези доп. XX конф. по підсумках наук.-дослід. роботи викл. ін-ту за 1965 рік. – Львів, 1966. – С. 89– 90.

1967:

23. Сальченко И. Н. Аппарат для программирования движений спортсмена и моделирования тренировки / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1967. – № 6. – С. 33.

24. Сальченко И. Н. Выставка творчества радиолюбителей-конструкторов ДОСААФ / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1967. – № 9. – С. 79.

1970:

25. Сальченко И. Н. О некоторых причинах вариативности координации движений / И. Н. Сальченко // Метод. разраб. по проблемам подготовки сборных команд СССР 1971 года. – Киев, 1970. – № 2. – С. 79–82.

26. Сальченко И. Н. Многоканальная электромиография в спорте / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1970. – № 2. – С. 57.

27. Сальченко И. Н. Спонтанная и вызванная воздействиями на анализаторы вариативность координации движений / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1970. – № 6. – С. 34.

1971:

28. Сальченко И. Н. Координация активности мышц при жиме штанги / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1971. – № 5. – С. 31.

1972:

29. Сальченко И. Н. Некоторые физиологические механизмы координации взаимодействия спортсменов / И. Н. Сальченко // Тез. докл. XII Всесоюз. науч. конф. по физиологии, морфологии, биомеханике и биохимии мышечной деятельности. – Львов, 1972. – С. 144–145.

1973:

30. Сальченко И. Н. Влияние нарушений афферентации на координацию движений гимнастов / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1973. – № 6. – С. 15.

1975:

31. Сальченко И. Н. Координация нервно-мышечной активности при взаимодействии спортсменов / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1975. – № 2. – С. 20.
32. Сальченко И. Н. Низкий старт / И. Н. Сальченко, В. В. Михайлов // Легкая атлетика. – 1975. – № 2. – С. 14– 15.
33. Сальченко И. Н. Эффективность отталкивания / И. Н. Сальченко, А. Ф. Смирнов // Легкая атлетика. – 1975. – № 11. – С. 18– 20.

1976:

34. Сальченко И. Н. Латентные периоды движений гимнастов на световые, звуковые и механические раздражители / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1976. – № 4. – С. 11.

1977:

35. Сальченко И. Н. Активность мышц копьеметателя / И. Н. Сальченко, А. Ф. Смирнов // Легкая атлетика. – 1977. – № 5. – С. 14–15.

1979:

36. Сальченко И. Н. Электромиографические исследования сухожильных рефлексов и произвольных движений спортсменов в процессе утомления / И. Н. Сальченко // Теория и практика физической культуры. – 1979. – № 3. – С. 7.

1980:

37. Сальченко И. Н. Двигательные взаимодействия спортсменов / И. Н. Сальченко. – К. : Здоров'я, 1980. – 112 с.
38. Сальченко И. Н. Координация спортивных движений при обычной опоре и компенсаторные механизмы при нарушениях опоры / И. Н. Сальченко // Физиологические основы управления движениями : тез. докл. науч. конф. – Москва, 1980. – С. 94–104.

1981:

39. Использование учебно-методических стендов при изучении курса спортивной медицины и подготовки инструкторов лечебной физкультуры / Л. В. Джафарова, Е. Т. Дадукевич, Н. И. Воеводина,

И. Н. Сальченко, Н. И. Левковская, Т. А. Третилова, Е. Н. Хотина, Л. В. Чернова // Совершенствование системы подготовки кадров по физической культуре и спорту : тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – Москва, 1981. – С. 74–75.

1982:

40. Сальченко И. Н. Исследование нервно-мышечных координаций у специализирующихся в беге и художественной гимнастике при утомительной работе / И. Н. Сальченко, Е. А. Крапивина // Физиологические факторы, определяющие и лимитирующие спортивную деятельность : тез. докл. XVI Всесоюз. науч. конф. – Москва, 1982. – С. 165.

1983:

41. Сальченко И. Н. Устройство для изучения биоэлектрической активности мышц спортсменов / И. Н. Сальченко, Р. Ф. Макар, Е. А. Крапивина // Теория и практика физической культуры. – 1983. – № 2. – С. 49.

1984:

42. Сальченко И. Н. Совершенствование двигательных координаций статических и динамических равновесий у высококвалифицированных гимнастов / И. Н. Сальченко, Е. А. Крапивина // Физиологические механизмы адаптации к мышечной деятельности : тез. докл. XVII Всесоюз. науч. конф. – Москва, 1984. – С. 205.

43. Диспансерное наблюдение и привлечение жителей Львовской области к массовым формам занятий физкультурой и спортом / В. Н. Мухин, И. Н. Сальченко, В. Н. Чернов, Н. И. Левковская, Л. В. Чернова, В. В. Греченко // Экономические, экологические, демографические проблемы здоровья человека : тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – Львов, 1984. – С. 110–112.

1985:

44. Повышение роли физической культуры и спорта в укреплении здоровья населения / О. Н. Жданова, В. Н. Чернов, В. Н. Мухин, И. Н. Сальченко, Л. В. Чернова // Спорт – науке, наука – спорту : тез. Всесоюз. науч. конф. – Новосибирск, 1985. – С. 78– 80.

1986:

45. Сальченко И. Н. Комплекс устройств для исследования координационных и кинематических характеристик спортивных движений / И. Н. Сальченко, Е. А. Крапивина // Электроника и спорт–VIII : тез. докл. Всесоюз. науч.-техн. конф. – Ленинград, 1986. – С. 86.

Публікації про І. М. Сальченка:

1. Библиографический указатель научно-исследовательских и научно-методических трудов профессорско-преподавательского состава института(1946–1962 гг.) / сост. Т. И. Карпенко, А. Н. Князькина. – Львов : [б. и.], 1964. – С. 38–41.
2. Бібліографічний покажчик наукових праць провідних учених, видатних спортсменів Львівського державного університету фізичної культури (1946–2010) : наук. вид. : у 2-х т. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : ЛДУФК, 2011. – Т. 2. – С. 247–254.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**САЛЬЧЕНКО
ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ**

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність
Бібліографічний покажчик*

Укладач – Ірина Свістельник